

BNK 201

TEMEL BANKACILIK

HİZMETLERİ

Öğr. Gör. Dilara Demirez

dilarademirez@cag.edu.tr

Ders notları sistemden indirilebilir.

Vize %40

Final %60

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredilerin Tanımı ve Kapsamı

- Krediler, mevduatla bir madalyonun iki yüzü gibi birlikte düşünülebilir; iki ayrı bankacılık hizmeti olmakla birlikte birbirini besleyerek ortaklaşa ortaya çıkardıkları işlevler, ekonomi için vazgeçilmezdir.
- Krediler ekonomik faaliyetlerin ve yatırımların finansmanı için yararlanılan en yaygın kaynak olup toplumsal gereksinimlerin çeşitlenmesine paralel olarak giderek çeşitlenmekte; bir birinden çok farklı kesimlere hitap edebilmektedir.
- Bankaların temel varlık nedeni topladıkları mevduat ve diğer kaynaklarla oluşturdukları fonları, fon gereksinimi olanlara kredi olarak aktarmaktır.
- Bu nedenle banka bilançolarının aktif kalemleri arasında en büyük payın kredilere ait olması ve etkin bir bankacılık uygulamasında yüksek “Kredi/Mevduat” oranı olumlu bir göstergedir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredilerin Tanımı ve Kapsamı

- Bankacılık sadece arz edilen fonlarla, fon talepleri arasında bağlantı kurmanın çok ilerisinde, örneğin:
 - Banka parası (kaydi para) yaratma gibi para hacminin ekonominin temposuna göre ayarlanmasına yarayan bir mekanizma oluşturmasıyla;
 - Parasal kaynakların ekonomide kullanılacağı alanların belirlenmesinde yönlendirici olmasıyla;
 - Üretimi, tüketimi ve ticareti desteklemek gibi önemli ekonomik rolleri oynamaktadır.
- Bu roller mevduat toplayıp kredi vermek gibi bir işlem sarmalı sayesinde gerçekleştirilebilmektedir.
- Kredilendirme işlevi ve günlük finansal hizmetleri açısından bankalar, ekonomilerin gelişiminde çok önemli etkinlikleri olan kurumlar olarak kabul edilmektedir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredilerin Tanımı ve Kapsamı

- Bir kredi işleminin yapısı ve boyutları incelendiğinde onun karakterini oluşturan bir takım etmenlerin varlığı görülür:
 - **Güven;** verilen kredinin geri dönüşüne ilişkin bir beklentidir. Güvencelerle desteklenir.
 - **Güvence (Teminat);** Güvenle ters orantılı olarak alınan kefaletler, rehinler, ipotekler ve temlikler. (Kurumsal Garantörlükler)
 - **Risk;** koşullara göre farklı derecelerde olacağından her bir kredi için özel olarak değerlendirilmesi esastır.
 - **Getiri (Verim);** risk derecesiyle ters orantılı olması gereken bir etmendir.
 - **Kreditör:** Kredi niteliğindeki para, mal ya da garantiyi veren taraf.
 - **Borçlu:** Krediyi alan ve geri ödeme ya da yükümlülüğünü yerine getirme durumunda olan taraf.
 - **Tutar:** Para ya da mal olabildiği gibi bir garanti de olabilir.
 - **Süre** uzadıkça riskin yükselmesi ve bunu karşılamak üzere öteki etmenlerin de yükseltilmesi esastır.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Türleri

- **1. Nitelikleri Açısından Krediler:**
- **Nakdi krediler;** bankalarca nakdi bir tutarın ödünç verilmesi suretiyle kullanılan ve faiz kazancı (ya da kâr payı gibi bir getiri) sağlanan kredilerdir.
- Bankadan belli bir tutardaki paranın belli bir süre için çıkışı söz konusudur.
- Kredi ödemesi, başlangıçta bir defada yapılabileceği gibi müşterinin gerektiğinde, gerektiği kadar kullanabileceği bir limit tahsis edilmesi gibi farklı uygulamalarla da yapılabilir.
- **Nakit dışı (Gayri nakdi) krediler;** müşterilerin girişmiş olduğu bir malın teslimi, bir işin yapılması, bir dışalım bedelinin ya da bir borcun ödenmesi gibi konularla ilgili olarak bankaların müşterileri lehine garanti vermesi biçimindeki kredilerdir.
- Bankalar bu tür krediler karşılığında bir ücret ya da komisyon kazanmaktadırlar.
- Ancak garanti edilen iş gerçekleşmezse taahhüt edilen tazminatın ödenmesiyle bankadan nakit çıkışı olmakta; nakit dışı kredi nakde dönüşmektedir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Türleri

- **2. Vadeleri Açısından Krediler:**
- **Kısa vadeli krediler;** vadeleri bir yıla kadar olan kredilerdir.
- **Orta vadeli krediler;** vadeleri bir ile beş yıl arasında olan kredilerdir.
- **Uzun vadeli krediler;** vadeleri beş yıldan daha uzun olan kredilerdir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Türleri

- **3. Güvence (Teminat) Durumları Açısından Krediler:**
- **Teminatsız krediler;** sadece kredi müşterisinin itibarına güvenilerek, teminat alınmaksızın verilen kredilerdir. “Açık kredi” olarak da adlandırılır. Güvenceye dayanmayan kredilerin risk derecesinin daha yüksek olduğu kabul edilir.
- **Teminatlı krediler;** kefalet, rehin, ipotek gibi şahsi ya da maddi teminatlar karşılığında verilen kredilerdir.
- Kefalet krediyi kullanan kişinin yanı sıra bir başka özel ya da tüzel kişinin borcu yüklenme taahhüdünde bulunmasıdır. Kefilin finansal gücü ve itibarı önemlidir.
- İpotek taşınmaz mal rehinleri ile kredinin güvenceye bağlanması anlamına gelir. Burada önemli olan taşınmazın değeri ve satılabilirlik olasılığının derecesidir.
- Rehlin karşılığı krediler rehin alınan malın ya da menkul değer türlerine göre ayrıca sınıflandırılabilir. Senet Karşılığı Krediler, Mal Karşılığı Krediler, Otomobil Kredileri, gibi.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Türleri

- **4. Güvence (Teminat) Türleri Açısından Krediler:**
- **Kefalet karşılığı verilen krediler;** bu tür kredilerde teminat, güvenilen bir kişinin ya da firmanın kefaleti olmaktadır. Kredi sözleşmesine alınması esastır.
- **Rehin karşılığı verilen krediler;** rehin alınan varlığa göre farklı isimlerle anılırlar. Her birinin güvencesinden kaynaklanan özgün bir yapısı vardır. Başlıca örnekleri; senet karşılığı krediler, emtia rehni karşılığı krediler, altın rehni karşılığı krediler.
- **İpotek karşılığı verilen krediler;** taşınmaz mülk ya da gemi rehni karşılığı verilen kredilerdir.
- **Alacak temliki karşılığı verilen krediler;** kredilendirilen müşterinin bir alacağını bankaya devretmesi karşılığında kullanılan kredilerdir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Türleri

- **5. Kaynakları Açısından Krediler:**
- **Banka kaynaklı krediler;** bankanın kendi kaynaklarından kullandığı kredilerdir. Öz kaynak ya da yabancı kaynak (mevduat ve bankaca alınan krediler) fark etmez. Bunların hepsi bankanın kendi kaynakları sayılır.
- **Banka dışı kaynaklara aracılık edilerek verilen krediler;** bankaların örneğin TCMB, Eximbank ve diğer kuruluşlardan sağladıkları fonlar; banka dışı kaynaklardır. Belli sözleşmelerle bu kaynaklara aracılık edilir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Türleri

○ **6. Amaçları Açısından Krediler:**

- **Yatırım kredileri;** işletmelerin uzun vadeli yatırımlarını finanse etmede kullanılan kredilerdir. Genellikle proje finansmanı niteliğinde olduklarından yatırımın gerçekçiliği ve verimliliği öncelikle değerlendirilir.
- **İşletme sermayesi kredileri;** işletmelerin faaliyetlerini sürdürmek üzere kısa süreli finansman gereksinimlerini karşılamak üzere verilen kredilerdir.
- **İhtisas kredileri;** Konut kredileri, KOBİ kredileri, İhracat Kredileri gibi bankaların belirli bir alana yönelik vermiş oldukları kredilerdir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Türleri

- **7. Kullanıcıları Açısından Krediler:**
- **Kurumsal krediler;** Tüzel kişi işletmeler, ortaklıklar kurum sayılarak kullandıkları krediler kurumsal kredi olarak adlandırılmaktadır. Gerek dönen varlıklarının gerekse duran varlıklarının ve gerekse proje ve uluslararası ticaret işlemlerinin finansmanı için çeşitli büyüklükteki firmalara kullandırdıkları kredilerdir. İleri uygulama teknikleri gerektiren ve hukuksal detayı çok olan yan finansal hizmetlerle birlikte sunulurlar.
- **Bireysel krediler;** bankaların gerçek kişilere, ticari amaç dışındaki harcamaları / kullanımları için verdikleri kredilerdir. Belli standartlardaki basit uygulamalarla gerçekleştirilebilen işlemler sayılır.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Türleri

- **8. Kullanım Yeri ve Kesimi Açısından Krediler:**
- **Yurtdışı krediler;** BDDK'dan alınan izinlerle yurtdışına, yurtdışında faaliyet gösteren Türk ya da yabancı işletmelere verilen kredilerdir.
- **Yurtiçi krediler;** özel kesime (kurumsal ve bireysel) ya da kamu kesimine kullandırılan kredilerdir. Ancak bu kredilerin Türk Lirası cinsinden olma zorunluluğu yoktur.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Türleri

- **9. Banka Yetki Süreci Açısından Krediler:**
- **Otorize (Genel Müdürlük, Bölge Müdürlüğü Yetkisindeki) krediler;** banka yönetim kurulu, genel müdürlük kredi komitesi ya da genel müdür yetkisi ile karara bağlanan krediler olup belli tutarların üzerinde ve özel değerlendirme süreçlerine bağlanmış kredilerdir.
- **Şube yetkisindeki (Re'sen) krediler;** müşteri başvurularının incelenmesi, karara bağlanıp kullanılması şubelerin yönetimine, şube kredi komitelerine bırakılmış kredilerdir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Türleri

- **10. Bankacılık Uygulama Yöntemleri Açısından Krediler:**
- **Borçlu cari hesap tekniğine dayalı (Rotatif) krediler;** baştan belli bir limitin tahsis edilip kullanımının ve geri ödemelerinin müşteriye bırakıldığı kredilerdir. Üç aylık dönemler itibarıyla faiz tahakkuk ve tahsili yapılarak işletilir.
- **Geri ödeme planına bağlı, taksitli krediler;** genellikle bireysel nitelikte olup başta toplu bir ödeme yapıp tahsili bir takvime bağlanan kredilerdir.
- **Iskontolar;** müşterinin sahip olduğu bir alacak senedinin bedelinin vadesinden önce belli bir faiz oranıyla iskonto edilerek alınması biçimindeki kredilerdir.
- **Spot krediler;** belli bir tutarın belli bir tarihte toptan geri ödenmesi ilkesine dayalı olarak kullanılan kredilerdir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Uygulaması

- **Bankalarda Kredi Uygulama Süreci:**
- Bankalarda kredilendirme işlemleri belli bir işlemler sıralaması biçiminde gerçekleşmekte, böylece oluşan basamaklar sağlıklı bir ilerlemeye yardımcı olmaktadır:
 - Müşteriyle ön görüşme ve kredi başvurusu,
 - Kredi analizi ve müşterinin kredi yaraşırılığının belirlenmesi,
 - Kredinin yapılandırılması,
 - Kredinin izlenmesi,
 - Kredinin kapanması (Ödenerek sonlanması ya da yasal takiple tasfiye edilmesi).

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Uygulaması

- **Bankalarda Kredilendirme İlkeleri:**
- Bankalar ve kredi kurumları, kredilendirme işlemlerini, kendi stratejileri doğrultusunda esnetmek, genişletmek ve çeşitlendirmek koşullarıyla, belli ilkelere dayandırırılar. Bu ilkelerin genel kabul görmüş başlıcaları şöyle sayılabilir:
- **a. Sağlamlık İlkesi:** Kredilerde en bilinen risk geri ödenmemesidir. Kredinin geri dönüşünde sorun olmaması, bunun için de hem müşterinin kredi yaraşırılığının iyi saptanması hem alınan güvencelerin geçerliliğinin yeterli olması gibi noktalara baştan özenle bakılması gerekir.
- **b. Verimlilik İlkesi:** Krediler, faiz getirilerinin yanı sıra bankanın ek kazanç getiren hizmetlerini artırmaları ve yeni kaynak yaratma potansiyeli taşımaları yönünden farklı derecelerde dirler. Kredilendirme seçimlerinin doğru yapılması bankanın kazancını daha çok artıracaktır.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Uygulaması

- **Bankalarda Kredilendirme İlkeleri:**
- **c. Akışkanlık İlkesi:** Özellikle borçlu cari hesap biçiminde kullanılan -“Rotatif” - kredilerin vadesine kadar aynı tutarda donuk kalması yerine sık sık bakiye değiştiren parasal hareketlerle canlı olması olumlu bir göstergedir. Bu ilke doğal olarak belli bir geri ödeme tablosuna bağlanmış tüketici kredilerinde ve finansal kiralamalarda hesap hareketlerine yansımaz. Bu tür taksitli ve spot krediler için sağlık göstergesi akışkanlık değil ödemelerin baştan yapılan takvimi aksatmadan yapılmasıdır.
- **d. Uygunluk İlkesi:** Krediler tahsis edildikleri kullanım amacına uygun kullanılmalıdırlar ki baştan öngörülen ekonomik sonuçlar sağlanabilsin. Kredinin geri ödenmesi açısından da amacın gerçekleştirilmesi önemlidir. Amaca uygunluk, konut ve otomobil türü tüketici kredilerinde, Fatura finansmanları, finansal kiralama ve girişim sermayesi ortaklıklarında işlemin doğası gereği kendiliğinden sağlanır.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Uygulaması

- **Bankalarda Kredilendirme İlkeleri:**
- **e. Yaygınlık İlkesi:** Kredilendirmede, belli kesimlerde (Sektör) ve sınırlı sayıdaki firmada (Müşteri) yoğunlaşmadan kaçınılması; çeşitlilik sağlanması gerekir. Ancak bu ilke, riskin dağıtılması açısından yararlı olmakla birlikte kredilerin izlenmesi açısından zorluklar yaratabilir.
- **f. Yapısal Denge İlkesi:** Banka kredileri bir portföy oluşturmaktadır. Bu portföyün sağlığı belli bir takım yoğunlaşmalardan uzak, dengeli dağılım göstermesine bağlıdır. Verilen kredilerin, örneğin; Kurumsal-Bireysel, Yurt İçi-Yurt Dışı, Yerel Para-Yabancı Para, Kısa Vadeli-Uzun Vadeli olmak gibi çeşitli ayrımlar itibarıyla dengeli bir portföy yapısı sergilemesi sağlık ilkesini makro planda ve teknik düzeyde destekler.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Uygulaması

- **Bankalarca Kredi Yaraşırılığı Değerlemesi:**
- Kredi yaraşırılığı değerlemesi (Kredibilite Analizi / Finansal Analiz / Mali Analiz) çok kapsamlı bir konudur. Kullanılacak kredilerin sağlıklı yapılandırılması açısından önemlidir. Bankalar bir müşterinin kredi değerliliğini saptamak üzere;
 - Kurumsal krediler için şirketlerin finansal raporları üzerinden finansal analiz,
 - Bireylerin gelir gider yapıları ve yaşam durumları üzerinden puanlama (Skoraj) çalışmaları yaparlar.
- Bu değerlendirme çalışmaları ile kredinin kabul ya da reddi kararı verilir. Eğer kabul edilecekse tutar, teminat vade gibi etmenler gözetilerek kredinin sağlam ve verimli bir biçimde yapılandırılması sağlanır.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Uygulaması

- **Bankalarca Kredi Yaraşırılığı Değerlemesi:**
- Finansal analiz, genellikle işletmelerin finansal raporları (Bilanço, Gelir Tablosu vb.) üzerinde yapılan; statik ya da dinamik, dikey ya da yatay, oran analizlerine dayanır. Bireyler için finansal raporlar söz konusu olmadığından sadece gelir gider dengelerini ve varlık yapılarını değerlemeye yönelik puanlamalarla durumları saptanır.
- Bireylerin ve işletmelerin finansal durumları hakkında, bankalar arası bilgi paylaşımına yönelik “TBB/Risk Merkezi” ve “Kredi Kayıt Merkezi” gibi kaynaklardan; toplanmış olan finansal sicil bilgilerinden de ayrıca yararlanır.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredi Uygulaması

- **Kredibilite Analizinde “7C / 7K” Yaklaşımı:**
- Kredi yaraşırılığı değerleme yöntemi olarak “7C / 7K” uygulaması oldukça yaygın bir kullanıma sahiptir. Kredilendirilecek kurum ya da bireyin durumu aşağıda sayılan açılardan ele alınarak değerlendirilir:
- 1. Character Karakter
- 2. Capacity Kapasite
- 3. Capital Kapital
- 4. Collateral Karşılık(Teminat)
- 5. Conditions Koşular
- 6. Compliance Kurallara Uygunluk
- 7. Credit File Kredi Dokümanlarının Yeterliliği

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

- Kredi işlemleri öncelikle; bireysel ve kurumsal olarak ikiye ayrılmakta ve bu kullanıcıların gereksinimleri göz önünde bulundurularak değişik hizmet paketleriyle desteklenmektedir.
- Kurumsal krediler ise kullanıcı firmaların büyüklüğü ve dolayısıyla gereksinim duyacakları hizmet yelpazesi ölçü alınarak farklı yapılandırılmaktadır.
- KOBİ'ler için işletme şubeleri; büyük firmalar için ticari şubeler; uluslararası faaliyetleri olan şirketler için de kurumsal hizmet şubeleri yapılandırılmıştır.
- Kurumsal krediler dış ticaret işlemleri ve proje finansmanları başta olmak üzere çeşitli finans hizmetleriyle bütünselleşmiş kredilerdir. Nakit kredilerin yanı sıra gayri nakdi krediler de kurumsal finansman uygulamasında önemle yer alır.
- Nakit krediler hem yerel para biriminden hem döviz üzerinden verilebilir. Gayri nakdi kredilerde hem para birimi hem sağladığı garanti kapsamı itibarıyla farklı türlere ayrılır.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

- **Nakit Krediler:**
- Bankacılık sisteminin temel işlevlerinden birini oluşturan nakit krediler, bankalar tarafından finansman gereksinimi duyan ve kredi yaraşırılığı olan müşterilere parasal bir tutarın ödenmesi suretiyle gerçekleştirilmekte ve banka bilançolarının aktifindeki ilgili hesap grubunda izlenmektedirler.
- Nakit krediler yerel para birimi üzerinden verilebildiği gibi döviz cinsi krediler ve dövize endeksli kredilerde verilebilmektedir. Dövizli kredileri sadece döviz kazancı olan müşteriler kullanabilmektedirler.
- Nakit kredi uygulamaları kredi türlerine göre değişmekte olup her kredinin tahsis edildiği anda tümüyle kullanılma koşulu olmayıp kredili müşteriye tahsis edilen limit, teminat koşullarına uygun olarak gerektiğinde, gerektiği kadar kullanılabilir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

- **Nakit Krediler:**
- Krediler bankaların en önemli gelir kaynağını oluşturur. Başta mevduat olmak üzere tüm banka kaynaklarının maliyetinin, nakdi kredilerden kazanılan faizle karşılanabilmesi esastır.
- Kredi faiz oranlarında rekabetçi oranlar verilebilmesi için bankanın başka gelirlerinin olması; öncelikle bankacılık hizmetlerinden sağlanan komisyon gelirlerinin yeterince yüksek olmasına bağlıdır.
- Krediler bir başka açıdan bakıldığında bankaların en ciddi risk kaynağıdır. Bu nedenle kredilendirme sürecinde yer alan nicel ve nitel finansal analizler ile puanlama çalışmaları çok önemlidir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

Nakit Krediler				
Borçlu Cari Hesap Tekniği Verilen Krediler <ul style="list-style-type: none">• Kefalet Karşılığı Krediler• Senet Karşılığı Krediler (Senet Avansı Krediler)• Emtia Karşılığı Krediler (Emtia Avansı Krediler)• Mevduat ya da Nakit Blokajı Karşılığı Krediler• Pay Senedi, Tahvil, Hazine Bonosu, Yatırım Fonu Karşılığı Krediler• Altın Rehni Karşılığı Krediler• Alacak Temliki Karşılığı Verilen Krediler• İpotek Karşılığı Verilen Krediler• Açık Krediler	İskonto ve İştirak Yoluyla Kredilendirme	Taksitli (Geri Ödeme Planına Bağlı) Krediler	Yabancı Para Krediler	Döviz Endeksli Krediler

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

Nakit Krediler

- **Borçlu Cari Hesap Tekniği ile Verilen Krediler:**
- Bankacılıkta borçlu cari hesap uygulamasında krediyi kullanan müşteriye bir kredi limiti tahsis edilmekte; istediği zaman istediği tutarda kullanması ve istediği zaman istediği tutarda iade yapması mümkün olmaktadır. Bu kredi türünde hesap devreleri üç aydır: Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarının sonunda üç aylık dönemler itibarıyla faiz tahakkuk ettirilir.
- Genellikle ticari kredilerde kullanılan bir yöntem olmasına karşılık kredi kartlarında ve kredili mevduat hesaplarında olduğu gibi bazı bireysel kredi türlerinde de aylık hesap kesim dönemleriyle, kullanılmaktadır.
- Borçlu Cari Hesap yönteminin kullanıldığı krediler, teminatsız olabildikleri gibi kefalet (imza) ya da başka bir teminat karşılığında da çalıştırılabilmekte ve teminatlarına göre adlandırılmaktadırlar:

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

Nakit Krediler

- **Borçlu Cari Hesap Tekniği ile Verilen Krediler:**
- *Kefalet Karşılığı Krediler:*
- Teminatı, itibarlı kişi ve firmaların kefaletinden oluşan kredilerdir. Kredi sözleşmesine alınan kefalet imzalarıyla kredi güvenceye bağlanmaktadır. Bu yöntem geri ödeme planına bağlı taksitli kredilerde de kullanılmaktadır.
- Birden çok kefilin olması durumunda kefalet yükümlülüğü ; “zincirleme kefalet” ya da “birlikte kefalet” biçimlerinde olabilir. Kefalet Karşılığı Krediler, “şahsi teminatlı krediler” olarak ta adlandırılmaktadır.
- *Senet Karşılığı Krediler (Senet Avansı Krediler):*
- İşletmelerin vadeli satışlar nedeniyle sahip oldukları senet ve çeklerin güvence olarak bankaya rehnedilmesi (rehin cirosuyla devredilmesi) karşılığında kullanılan ve borçlu cari hesap olarak çalıştırılan kredi türüdür.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

Nakit Krediler

- **Borçlu Cari Hesap Tekniği ile Verilen Krediler:**
- *Senet Karşılığı Krediler (Senet Avansı Krediler):*
- Teminata alınan senetlere müşterinin durumuna göre değişebilen belli bir marj (örneğin: % 20) uygulanarak kredi tutarı belirlenmektedir. Teminat olarak alınan senet ve çeklerin bedeli vadelerinde banka tarafından tahsil edilip kredi hesabına alacak kaydedilmekte; böylece kredinin tahsilatı sağlanmaktadır. Yeni senetler alındıkça yeni kredi limiti oluşmaktadır.
- Emtia Karşılığı Krediler (Emtia Avansı Krediler):
- Bu tür kredilerde güvence, üzerinde usulüne uygun olarak banka lehine rehin hakkı tesis edilmiş olan bir maldır. Bu depolanması ve korunması sorun yaratmayacak; kolaylıkla bozulmayacak türden bir mal olup geleneksel olarak tütün, pamuk gibi belli bölgeler için önemli ürünlerden oluşmaktadır.
- Emtianın ekspertiz değerinin belirli bir yüzdesi kadar kredi verilmektedir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

Nakit Krediler

- **Borçlu Cari Hesap Tekniği ile Verilen Krediler:**
- *Mevduat ya da Nakit Blokajı Karşılığı Krediler:*
- Özellikle vadeli mevduat hesabı bulunan müşterilerin isteği üzerine mevduatın rehin ve bloke edilmesi suretiyle açılan kredilerdir. Bu tür krediler genellikle mevduatın vadesinin bozulmaması ya da yabancı para mevduatlarında dövizin korunması düşüncesiyle tercih edilir.
- Kredinin mevduatın vadesi aşılmadan kapatılması gerekir.
- *Pay Senedi, Tahvil, Hazine Bonosu, Yatırım Fonu Karşılığı Krediler:*
- Müşterinin portföyünde bulunan çeşitli menkul değerlerin bankaya rehnedilmesi suretiyle sağlanan güvenceler karşılığında verilen krediler, genellikle menkul değer yatırımından çıkmaya değmeyen kısa vadeli ve küçük tutarlardaki gereksinimler için kullanılmaktadır.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

Nakit Krediler

- **Borçlu Cari Hesap Tekniği ile Verilen Krediler:**
- *Altın Rehni Karşılığı Krediler:*
- Genellikle altın fiyatlarının yükseldiği dönemlerde spekülatif amaçlarla tuttuğu altınlarını bozmak istemeyen müşterilerin, geçici parasal gereksinimleri için kullandıkları kredilerdir. Emtia karşılığı verilen kredilerin yaygın bir çeşidi olarak uygulanmaktadır.
- *Alacak Temlik Karşılığı Verilen Krediler:*
- Bu tür krediler genellikle yüklenici firmaların yaptıkları işler nedeniyle muhatap kurumlarda biriken hakedişlerinin bir noter temliknamesi ile bankaya devredilmesi suretiyle kullanılmaktadır. Yapılan iş konusunda bankanın kesin bilgi sahibi olduğu yüksek dereceli müşterilerle girilen bir kredi ilişkisidir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

Nakit Krediler

- **Borçlu Cari Hesap Tekniği ile Verilen Krediler:**
- *İpotek Karşılığı Verilen Krediler:*
- Kredinin güvencesi olarak, borçluya ya da borçlu lehine işlem yapılmak üzere 3. bir kişiye ait taşınmazlar üzerine ipotek konulan kredilerdir.
- *Açık Krediler:*
- Herhangi bir teminat alınmadan kullanılan bir kredidir. Kredi değeri yüksek, mali yapısı güçlü firmalara ya da itibarlı bireylere genellikle borçlu cari hesap biçiminde ve belli koşullarda kullanılır.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

Nakit Krediler

- **Iskonto ve İştirak Yoluyla Kredilendirme:**
- Ticari senetlerin (bono ve poliçe) bankaya temlik cirosu ile devredilmesi karşılığında bedelinin belli bir orandan iskonto edilerek ödenmesi biçiminde uygulanan kredi işlemleridir. Iskonto, faktoring uygulamasına benzer bir kredi işlemidir.
- Borçlunun işlemin yapıldığı şehirden başka bir belediye sınırları içinde yerleşik olması durumunda işlem; “İştirak” olarak adlandırılır.
- Iskonto işleminde senedin mülkiyeti ve doğal olarak senet bedelinin tahsil ve takip hakkı bankaya geçmektedir.
- Bankanın, iskonto ya da iştirak ederek aldığı senetlerin ödenmemesi durumunda müşterisinden talep etme hakkı da bulunmaktadır. Genellikle üç ay ve daha kısa vadeli senetler üzerinde işlem yapılmaktadır.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

Nakit Krediler

- **Taksitli (Geri Ödeme Planına Bağlı) Krediler:**
- Kredinin topluca kullanılarak aylık, üç aylık vb. taksitlerle bir plan dahilinde geri ödenecek biçimde yapılandırılması; özellikle konut ve taşıt alımları için verilen ya da tüketim amaçlı bireysel kredilerde yararlanılan bir uygulamadır.
- **Spot Krediler:**
- Kredi tutarının başlangıçta tam olarak kullanılarak belli bir vade sonunda tümüyle tahsil edilmesi biçimde yapılan bir kredi uygulamasıdır. Belli bir gereksinimin karşılanması amacıyla başvuru yapılan bir yöntemdir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

Nakit Krediler

○ **Yabancı Para Krediler:**

- Yabancı para olarak kullanılan bu krediler, dışsatım ve dışsatım sayılabilen satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı işlemlerle ilgili firmaların finansman gereksinimlerine yönelik kredilerdir. Anapara ve faiz ödemeleri döviz ile yapılır.
- TCMB tarafından alım-satım konusu yapılan para birimleri üzerinden açılabilen, ödeme genellikle doğrudan yurt dışına yapılmaktadır. Vergi, resim, harç ve Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF) konusunda teşviklerden yararlandırılan kredilerdir.

○ **Döviz Endeksli Krediler:**

- Döviz endeksli krediler, aslında yerel para üzerinden kullanılmakta ve tahsil edilmekte sadece tutarların hesaplanmasında bir konvertibl döviz esas alınmaktadır. Bu döviz endekslenen kredi firmaya, dövizin alış kuru üzerinden Türk Lirası olarak kullanılmaktadır. kur riskini yüklenerek

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

- **Nakit Dışı Krediler (Gayri nakdi Krediler):**
- Nakit Dışı Krediler (Gayri nakdi krediler), bankaların başlangıçta bir ödünç para vermesini gerektirmeyen sadece bir işin yapılması ya da bir borcun ödenmesi konusunda bankanın müşterisi lehine garanti vermesi niteliğindeki işlemlerdir.
- Bu tür kredilerde bankalar müşterilerinin belli bir iş konusundaki yükümlülüklerini yerine getirmemeleri durumunda doğacak zararı kendilerinin karşılayacağını ya da belli bir ticari işlem sonucu borçlarını zamanında ve tam ödemezlerse kendilerinin ödeyeceğini muhatap 3. kişilere karşı taahhüt etmektedirler.
- Nakit dışı krediler farklı uygulamalarla gerçekleştirilmektedir:
 - 1. Garanti (Teminat Kefalet) Mektupları 2. Kontgarantiler
 - 3. Kefalet, Aval ve Cirolar 4. Kabul kredileri
 - 5. Akreditifler

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kurumsal Krediler

- **Nakit Dışı Krediler (Gayri nakdi Krediler):**
- Nakit dışı krediler belli koşullarda nakde dönüşebilir. Örneğin teminat mektuplarında garanti edilen iş banka müşterisi tarafından gerçekleştirilemez ya da istenildiği gibi sonuçlandırılmazsa; banka muhatabın uğradığı zararı tazmin edecek ve bu aşamada banka garantisi nakde dönüşecektir.
- Lehine garanti verilen müşteri yükümlülüğünü yerine getirememiş böylece banka baştan belirlenmiş olan tutarla sınırlı olmak üzere gerekli ödemeyi yaparak kredinin yükümlülüğünü yerine getirmiş olacaktır.
- Banka yaptığı ödemeyi müşteriden nakden ya da aldığı teminatı paraya çevirerek tahsil edecektir. Kanuni takibe geçilmesi de söz konusu olabilir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Bireysel Krediler

- Bireysel krediler, gerçek kişilere ticari amaç dışındaki kullanımlar için sunulan kredilerdir. Kullanım yerine göre farklı türlere ayrılmakta ve her grup kendine özgü özellikler taşımaktadır.
- Bu krediler doğrudan müşteriye ödendiği gibi birçok uygulama türünde satın alınacak mal ya da hizmetler karşılığında satıcı firmaya ödenmektedir. Bu ikinci durumda, satın alınan taşıt ya da konut üzerinde banka lehine rehin hakkı tesis edilmekte ve böylece kredinin kendi kendine teminat oluşturması sağlanabilmektedir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Bireysel Krediler

- Bireysel kredilerin çeşitli toplumsal ve ekonomik yararları görülmekte olup sağladıkları en önemli iki katkısı şöyle özetlenebilir:
 - Bireylerin zamanlar arası optimizasyon yaparak gelecekte elde edecekleri gelirleri önceden kullanabilmesi, bir başka deyişle birikim süreci sonunda satın alabileceği bir malı negatif birikimle (borçlanma) çok önceden alıp yaşam düzeyini daha erken yükseltebilmesi,
 - Peşin parayla alım yapmanın kazandırdığı pazarlık gücü.
- Bazı bireysel krediler (kredi kartlarında ve kredili mevduat hesaplarında) borçlu cari hesap yöntemiyle kullanılabilmekte ise de bu kredi türünün yaygın uygulama yöntemi; kredinin bir defada kullanılıp eşit ya da değişen taksitlerle geri ödenmesi biçimindedir. Geri ödeme tablolarına bağlı taksitli kredilerdir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Bireysel Krediler

- Bireysel kredilerde kurumsal kredilerden farklı olarak tüketici hakları ön plana geçmekte ve müşterilerin belli konularda önceden bilgilendirilmesi gerekmektedir:
 - Uygulanan faiz oranı,
 - Kredinin aylık ve yıllık maliyeti,
 - Vergi ve diğer masraflar,
 - Faiz hesaplama yöntemi,
 - Geri ödeme koşulları,
 - Kredinin vadesinden önce kapatılabilme koşulları.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Bireysel Krediler

- **1. Tüketim (İhtiyaç) Kredileri:**
- Bireylerin gelirleriyle harcamaları arasında oluşan zaman uyumsuzluklarının olumsuz sonuçlarını engellemek; ödemelerini gecikmeden gerçekleştirebilmek için yararlandıkları bir kredi türü durumundadır.
- Genellikle dayanıklı tüketim malları alımına ya da tatil, eğitim, sağlık, evlilik nedeniyle yapılan harcamalara ve bunların taksitlerini ödemeye yönelik kredilerdir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Bireysel Krediler

- **2. Taşıt Kredileri:**
- Bankalarca gerçek ya da tüzel kişilere, yeni ya da ikinci el taşıt alımlarında kullanılmak üzere verilen kredilerdir. Genellikle kredi bedeli, krediyi talep eden alıcıya değil satıcı firmaya ödenmekte; taşıt üzerine banka lehine rehin tesis edilerek kredi teminatlandırılmaktadır.
- Bankalar itibarıyla uygulama farklılıkları olmakla birlikte yeni bir taşıt için vergiler dahil tüm fatura bedeli üzerinden; ikinci el taşıtlarda ise sigorta tarifelerinin esas alındığı kasko bedeli üzerinden %10-20 gibi bir marj uygulanarak kredilendirme yapılabilmektedir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Bireysel Krediler

- **3. Konut ve İşyeri Kredileri:**
- İpotekli konut finansmanı sistemi kapsamında uygulanan; hazır ya da proje aşamasındaki konut alan gerçek kişilere finansman olanağı sağlayan bir kredi türüdür. Çok uzun vadeli olabilmektedirler.
- Konut satın alımına özgü olmak üzere bu krediler BSMV ve KKDF kesintilerinden istisna tutulmuşlardır.
- Bu krediler yeni yapılmış konut ya da işyeri için verilebileceği gibi kullanılmış konut ya da işyerleri için de verilebilir.
- Krediye konu olan taşınmazın ipotek alınması ve borçlunun “gelir/ödeme” yapısı yeterince güçlü değilse ayrıca bir kefil alınarak kullanılmaktadır.
- Proje aşamasında da kredilendirilebilir. Proje aşamasındaki konut satışlarında kredilendirme ancak bankaların üretici firmalarla yaptığı özel anlaşma hükümleri çerçevesinde mümkün olabilmektedir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredilerde Faiz Hesaplamaları

- Kredi işlemlerinde faiz hesaplamaları kredinin türüne göre farklı yöntemlere dayanılarak yapılmaktadır.
- Borçlu cari hesap biçiminde işleyen kredilerde, kaç gün için kaç lira kullanıldığına bakılarak üç aylık dönemler için adet saptanmakta ve dönemsel hesaplamalar yapılmakta; baştan toplu olarak kullanılan taksitli kredilerde ise geri ödeme tablosu oluşturularak, anüite formüllerinden yararlanılmaktadır.
- **Borçlu Cari Hesaplarda Faiz Hesaplamaları:**
- Borçlu cari hesap türü kredilerde faiz hesabı mevduat hesaplarında kullanılan formülden yararlanılarak yapılmaktadır. Tek fark kredilerde, bir yılın 360 gün olarak hesaba alınmasıdır. BCH Faiz Formülü:
- Faiz Tutarı = $\frac{\text{Kredi Tutarı (A)} \times \text{GünSayısı (n)} \times \text{FaizOranı (t)}}{100 \times 360}$

$$100 \times 360$$

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredilerde Faiz Hesaplamaları

- **Bireysel Kredilerde Taksit ve Faiz Hesaplamaları:**
- Bireysel kredinin kullanılması sırasında geri ödeme tablosunun öncelikle çıkarılıp müşteriye verilmesi ve bu ödeme planında her dönem ödenmesi gereken anapara, faiz, fon ve verginin gösterilmesi gerekmektedir.
- Aylık taksitlerle 1 yıl vadede geri ödenecek; aylık faiz oranı %1,23 olan 10.000 Türk Liralık bir tüketici kredisinin “Geri Ödeme Planı” tabloda görüldüğü gibidir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredilerde Faiz Hesaplamaları

○ Bireysel Kredi Geri Ödeme Planı

Taksit No	Vade	Taksit Tutarı	Ana Para Tutarı	Faiz Tutarı	KKDF Tutarı	BSMV Tutarı	Kredi Bakiyesi
1	21.12.2012	915,43	767,83	123,00	18,45	6,15	9.232,17
2	21.01.2013	915,43	779,16	113,56	17,03	5,68	8.453,01
3	21.02.2013	915,43	790,66	103,97	15,60	5,20	7.662,35
4	21.03.2013	915,43	802,33	94,25	14,14	4,71	6.860,02
5	21.04.2013	915,43	814,17	84,38	12,66	4,22	6.045,85
6	21.05.2013	915,43	826,20	74,36	11,15	3,72	5.219,65
7	21.06.2013	915,43	838,39	64,20	9,63	3,21	4.381,26
8	21.07.2013	915,43	850,77	53,89	8,08	2,69	3.530,49
9	21.08.2013	915,43	863,32	43,43	6,51	2,17	2.667,17
10	21.09.2013	915,43	876,06	32,81	4,92	1,64	1.791,11
11	21.10.2013	915,43	889,00	22,03	3,30	1,10	902,11
12	21.11.2013	915,44	902,11	11,10	1,67	0,56	0,00
Genel Toplam		10.985,17	10.000,00	820,98	123,14	41,05	

Bu tabloda yer alan tüketici kredisinde;

- KKDF oranı %15;
- BSMV oranı %5 olup faiz tutarı üzerinden hesaplanmaktadır.

Kredinin yıllık maliyet %17.76; aylık efektif maliyet ise %1.48 olmaktadır.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredilerde Faiz Hesaplamaları

- Uygulanacak faiz oranı sabit ya da değişken olabilir.
- Faiz oranı değiştiğinde yeni ödeme planı ilk taksit döneminden itibaren geçerli olur.
- Kredinin eşit taksitlerle ödenmesi durumunda anüite formülleri yardımıyla ödeme planı hazırlanabilir.
- Anüite, sabit faiz ve eşit zaman aralıklarıyla, eşit tutarlarda yapılan ödemeler dizisine verilen addır.
- Eşit ödemeler dizisinin bugünkü değerini veren formül

$$ABD = A \frac{(1+i)^n - 1}{(1+i)^n \times i}$$

ABD : Eşit taksitlerin bugünkü değerini,
A : Eşit taksitleri,
i : Devre faiz oranını,
n : Devre (taksit) sayısını, göstermektedir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredilerde Faiz Hesaplamaları

- Örneğin, bir banka aylık %1 faizle, 18 ayda eşit taksitlerle geri ödenecek 30.000 Türk Lirası tutarındaki bir bireysel kredinin ödenecek eşit faiz taksitlerinin bugünkü değeri, alınan krediye eşit olacağından yukarıda verilen eşitlikten yararlanılarak aylık eşit faiz taksitleri şöyle hesaplanacaktır:

$$30.000 = A \frac{(1+0,01)^{18} - 1}{(1+0,01)^{18} \times 0,01}$$

$$A = 1.829,46 \text{ TL}$$

- Bulunan bu faiz tutarına ayrıca Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF) ve Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV) de eklenmelidir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredilerde Faiz Hesaplamaları

- Hesaplanan eşit taksitler, hem anapara payını hem de faiz payını kapsamaktadır. Faiz payı ve anapara payı her taksitte farklıdır.
- Her dönem üzerinden faiz ödenecek anapara biraz daha azalmış olacağından eşit taksitle kredi geri ödemelerinde ilk taksitteki faiz payı en yüksek, son taksitte en düşük; anapara payı ise ilk taksitte en düşük, son taksitte en yüksek düzeyde olacaktır.
- Taksitlerdeki faiz payı giderek azalacak anapara payı artacaktır.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredilerde Faiz Hesaplamaları

- **Kredi Faizleri Üzerindeki Yasal Yükler:**
- *Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi (BSMV):* Kredi faizleri ve varsa bir endekse bağlı kredilerde endeks farkı üzerinden, 6802 sayılı Gider Vergisi Yasası, 28. Madde hükmünce, ayrıca “Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi” (BSMV) kesintisi yapılması gerekmektedir. Vergi oranı %5’tir. Konut kredisi BSMV kapsamı dışındadır.
- *Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF):* KKDF bankalarca faizle birlikte müşteriden tahsil edilmek zorundadır. KKDF kesinti oranı kredi türüne göre farklılık göstermekte olup sık sık değiştirilmekte; örneğin enflasyonun arttığı dönemlerde para arzını dolayısıyla kredi talebini kısmak üzere KKDF oranı yükseltilmekte, tersi durumlarda düşürülmektedir.

3. Bankacılıkta Kredi İşlemleri

Kredilerde Faiz Hesaplamaları

- Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu; devletin kalkınma planları ve yıllık programlarda öngördüğü hedeflere uygun olarak yatırımların yönlendirilebilmesi ve ihtisas kredilerinin maliyetini düşürebilmesi için oluşturulmuştur.
- Fon, TCMB tarafından yönetilmekte olup,
 - Tüketici kredilerinde %15,
 - Konut kredilerinde %0,
 - Diğer bazı kredilerde %3 tür.